

USAID
AVY AMIN'NY
VAHOAKA AMERIKANA

VOLY KABARO

**Anarana ara-tsiatifika : Phaseolus
lunatus**

Fianakaviany : Papilionacées

faith.
action.
results.

Organe de Développement du District de Toamasina

Bureau de Développement du District de Mananjary

I-ANKAPOBE

1.1. Fisafidianana ny tany :

- Tany maivana, mifo-drano, be mineraly
- Baiboho, tany dilatra, be fôsifôro, pôstasy ary indridra ny sokay.

1.2. Fotoam-pambolena:

- Martsa hatramin'ny Septambra

1.3. Mari-pana:

- Mahazaka hafanana na dia mihoatra ny 30° c aza
- Toe-tany : vanim-potoana tena mafana
- Mahatanty hain-tany

1.4. Rano:

- Volena amin'ny maina andro (aprily- jolay)
- Volena amin'ny toerana akaiky ny loharano ambanin'ny tany (baiboho).
- Aza tondrahana be loatra eo amin'ny fotoam-pamelanany, mety hampamotsi-boia ny felana izany.
- Aleo kokoa aza avela ho maimaina ilay zavamaniry amin'ny fotoana iny

1.5. Hazavana

- Mila hazavana be tokoa mba hitomboany.

1.6. Haavo miohatra amin'ny ranomasina

- Tsy mahafa-po ny vokatry raha tsy mahatratra ny 50-60sm miohatra amin'ny ranomasina ny haavon'ny tany ambolena azy, ilaina indrindra izany satria tsy tokony ho latsaka ambany ny mari-pana amin'ny alina ho an'ny karazana kabaro inomoeus.

Karazany mety eto Madagasikara : Inamoenus, voa lehibe (fisapisaka na somary mivohitra)

Faritra mpamokatra : - faritanin'i Toliary indrindra indrindra, Afovoany andrefana, Atsimo andrefana, Atsimo

II. FAMBOLENA

2.1. Fanomanana ny tany :

- Vadi-bainga : halalin'asa 20-25 sm rehefa avy norarahana zezi-pahitra sy mineraly.
- Avela eo 1 volana mialoha ny hambolena
- Hevoina sy tsaihina ny tany mialoha ny fambolena.
- Manaova dongon-tany : haavo 25 -30sm, mielanelana 1m ho an'ny voly tondraka
- Tsy atao ny vadi-bainga raha tsy amin'ny tany izay tsy voatondra-drano mandavan-taona sy ny baiboho, mba hiarovana ny nofon-tany tsy hiparitaka sy mba tsy hahamaina ny sosony ivelany.
- Fenoy zezi-pahitra sy mineraly isaka ny faritra holavahina izay efa nasiana tsato-kazo famantarana dieny mialoha
- Tsy azo iverenana isan-taona ny kilavaka iray mba hiarovana ny nofon-tany tsy ho voakaoka sy mba hialana amin'ny fitombon'ny olitry ny bibikely.

2.2. Karazam-pambolena

- Voly fanondrana ny kabaro, misy roa ny karazam-pambolena azy :
- Voly madinidinika ataon'ny tantsaha
- Karazam-boly tokana amina velaran-tany midadasika

2.3. Fampitsiriana

- Atao voly raikitra ny kabaro.

Fisafidianana ny masom-boly

- Mialoha ny hambolena, fanteno ny voa vaventy : salama, tsy lanin'ny biby, afaka hitsiry
- Mbola hohatsaraina ho azo atao masomboly ireo ambioka miketrana, simaka, trobatrobaka, vandana sy ireo miloko satria ny kabaro fotsy ihany no mbola fanondrana.

Fisafidianana ny fotoam-pambolena

- Voly tondraka : fiandohan'ny febroary
- Voly petsapetsa am-baiboho: manomboka amin'ny fisintonan'ny rano ka hatramin'ny fiafaran'ny may.

Fomba famboly

Ho an'ny voly tondraka, mandatsaha ambioka 5 na 6 isan-davaka, atao eny an-tendron'ny dongon-tany.

- Avelao hisy elanelana 2 m isan-davaka
- Mandingana dongon-tany iray isaka ny lavaka roa.

Eny amin'ny baiboho izay tratran'ny tondra-drano isan-taona,

- tombohy amina hazo mahitsy ny tany, ka andraraho voa 5 na 6 izany,
- elanelano 1,50m – 4m manodidina, ataovy mialoha ny fotoam-pandonahana sy famafazana izany.

Ho an'ny voly nentim-paharazana,

- 2 500 lavaka / Ha.
- Amporisihina mba ho 1 400 lavaka / Ha, ho fanatsarana ny vokatra.

Raha ambolena ho sakafo- biby ny kabaro, 4 isan-davaka no araraka, atao mielanelana 1m manodidina.

Habetsaky ny masomboly

	voly manara- penitra	voly nentim- paharazana	fambolena ho sakafo- m-biby,
Ambioka na ny tahiry ilaina	25kg/ Ha	40kg/Ha. Mety mihoatra	60Kg/Ha.
Halalin'ny famafazana	10 sm ary mihoatra aza mba hahazoany ny hamandoan a	5sm eo ho eo dia ampy tsy hampalemy ny tsimoka araka ny fotoana mahamety azy,.	

2.4. Fikojakojana

- Mila fiavana in-2 na in-3 eo amin'ny fiandoham-pitombony
- Aorian'izay, handrobona hameno ny tany ny kabaro ka tsy afa-hitsiry ny ahidrasy.
- Tondrahina, anelanelan'ny tatatra manasaraka ny tovon-tany tsirairay, sahala amin'ny fanondraka landihazo ny kabaro.
- Any amin'ny dilatra, tsy maintsy tondrahina in-3 isan-kerinandro mandram-pamelany
- Aorian'ny famelanana, atao mihamahalana ny fanondrahan
- Eny amin'ny tany maivana, atao matetika kokoa ny fanondraha.

2.5. Fandonahana

Zezi-pahitra

- 20 T atao lafik'asa na araraka isan-davaka 1 volana mialoha ny famafazana

Zezika mineraly

- Azota : 30 kg/Ha amin'ny fitsimohany mba hahabe ny vokatra, na dia voamaina aza ny kabaro.
- Asidra fosifora : fosifora 27% ampiasaina, 80 fatra/ ha.
- Pôtasy : klorora potasioma 180 fatra/ ha.
- Raha mbola tsy nanandrana nampiasa zezika avo lenta, afangaroy amin'ny zezika ny fosifora (P) sy ny potasy (K) araraho mandritra ny vadibainga na rehefa hanao ny lavaka.
- Sokay : 1t/ha atao eny anelanelan'ny dongon-tany.

2.6. Faharetan'ny fitsiriany

- Fotoam-pitsimohana : 5-10 andro aorian'ny famafazana (manangon-drano, mitaroka, vaky tsiry)
- Foam-pitomboana : 3 – 4 olana
- Fotoam-pamelanana : miantomboka 100-120 andro aorian'ny famafazana, tsy mitsaha-mamelana avy eo.
- Ny felana mivelatra hatreo amin'ny faha 45 andro voalohany ihany anefa no manome voa tsara.
- Fotoana mampatoy : ao anatin'ny 90 andro amin'ny ankapobeny, 1 volana aorian'ny fotoana mampatoy ny voa voalohany no mampatoy ny voa tratra aoriana.
- Fotoana ijanonany an-tsaha : Toliary 190-210 andro
- Fotoana ijanonany an-tsaha : Afovoan-tany, 2 taona, atao voly rakotra na zezi-maitso izy amin'izany

2.7. Fiotazana sy vokatra

- Fiotazana
- Manao andiany ny fahatoin'ny kabaro
- Ahazoana tombony noho izany raha in-droa isambolana no mioty.
- Tangosina an-tanana no fioty azy.
- Amin'ny fiafaran'ny fiotazana, tapahina miaraka amin'ny foto-boly

- Hamaino anim'ny masoandro mandritra ny 1 andro.
- Tangosy ny akorany, ary afofohy ambony tsihy avy eo.
- Ary farany, hofao.
- Vokatra
- Voamaina : miovaova eo amin'ny 700-1200kg / Ha, mety hahatratra 2T/Ha amin'ny fambolena manarapenitra
- Vilona sy zezi-maitso (raviny sy ny tahony) : 15-1 8 T/Ha raha tsara ny fepetra nambolena azy, 170-180 andro aorian'ny fambolena.

III-ARETINA SY BIBIKELY MPANIMBA NY KABARO

3.1. Aretina

- Tsy dia mampanahy ny aretiny
- Mandavenona : mivandambandana ny raviny noho ny holatra
- Altenarioses : Vandana sy vasobasoka noho ny holatra ny raviny
- Aspergillose : Lo noho ny holatra ny raviny
- Ascohyta : Vandana mikiloadoaka noho ny karazankolatra ny lafiny ambon y amin'ny raviny

3.2. Bibikely

- - Kankana : vonton-drano ny faka ary mihaosa avy eo ilay foto-boly
- Angely : mikiky ny taho sy ny faka
- Fano : Olitra mikiky ny faka
- Lules : mikiky ny vahatra
- Olimena : manindrona ny faka sy ny fotony
- Haom-boly : manindrantsindrona ny laingo sy ny tsimoka, ny raviny ary ny felana
- Charançons : mikiky ny raviny
- Oli-panjehy : mandoaka ny raviny
- Acariens : mipetapetaka eny amin'ny vohon-dravina ary mitroka ny tsiron-javamaniry.
- Lepidoptères : olitra mikiky ny voa
- Bruches : olitra mikiky ny voa
- Charançons : mikiky ny voa ao an-tsopitra
- Omby : mpifiaka ny tahony sy ny raviny
- Voalavo : mpihinana ny voa manomboka hatoy